Kultaseni

RAKKAUTTA HOVISSA

Helena Dahlgren

DOCENDO

Kultaseni

Helena Dahlgren

Kultaseni

Romaani

Ruotsin kielestä suomentanut
Maija Jokimäki

DOCENDO

MIX
Paperi | Tukee vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394
FSC
www.fsc.org

Ensimmäinen painos
Rakkautta hovissa -sarjan osa 1

Ruotsinkielinen alkuteos *Darling*
© Helena Dahlgren, 2024
First published by Lovereads,
Bokförlaget Forum, Stockholm, Sweden
Published in the Finnish language by arrangement
with Bonnier Rights, Stockholm, Sweden

Suomenkielinen laitos © Hanni Salovaara ja Docendo 2026
www.docendo.fi
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Sitaatit:
s. 33: William Shakespeare: *Hamlet* (1879),
suomentanut Paavo Cajander

Kannen graafinen suunnittelu: Michael Ceken
Kannen kuvat: Freepik, Midjourney
Graafinen suunnittelu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-539-6
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@docendo.fi

Prologi

Tukholma, 7. joulukuuta 1976

”Oliko se sen arvoista?”

Esität kysymyksen minulle samalla hetkellä, kun auto hiljentää Drottningholmin linnankirkon eteen. Hetken kuvittelen esittäneeni kysymyksen itse, tai että hyökyaallon lailla vyöryvät ajatukseni ja muistoni ovat mananneet sen ilmoille. Ne olivat pitäneet minulle seuraa jo kampaajan tuolissa ja koko aamun siitä saakka, kun heräsin kotona Djurgårdenissa, avasin verhot ja totesin, että turhankin synkältä vaikuttanut sääennuste oli pitänyt paikkansa. Hääpäivänämme toden totta sataisi vettä, mutta se ei minua hetkauttanut.

Loppujen lopuksi olemme kokeneet sadetta pahempaakin.

Auton ikkunoista näen puiden paljaat mustat oksat, jotka kurottautuvat grafiitinharmaata taivasta vasten. Juhlavaa *indeed*. Kuulen jo puheensorinan, meille soittavat kellot, Mendelssohnin häämarssin ensitahteja leikkisästi tapailevan kanttorin. Vaikka istun vielä autossa, tiedän, miltä kirkossa tuoksuu: hiuskiinteeltä (sitä on paljon),

Chanel numero viideltä ja kieloilta. Olen valinnut kukat itse ja varmistanut, että niitä on sekä kirkossa että hääkimpussa, jota puristan kouristuksenomaisesti hansikkaisiin verhotuilla käsilläni. Kieloja joulukuussa. Anomalia, vähän niin kuin punasteleva morsian kuusissakymmenissä.

Oliko se sen arvoista?

”Kyllä”, minä vastaan ja painan poskeni poskeasi vasten. ”Suurimmaksi osaksi se todellakin oli.”

Sinä huokaiset, suukotat minua poskelle – varoen, ettet pilaa meikkiä. Kuten aina, tunnen vetoa puoleesi. Imeydyn kohti turvallista lämpöäsi ja tarttuvaa poikamaista virnettäsi, jota minkään maailman rypyt eivät ole onnistuneet hälventämään.

Minun, minä ajattelen ja nojaan olkapäähäsi. *Minun, minun, minun.*

Kuljettaja on sammuttanut moottorin, mutta viipyilemme yhä takapenkillä ja silmäilemme karua sateen runtelemaa kirkkoaukiota. Ellei nainen heleänsinisessä takissaan parhaillaan juoksisi sorakentän poikki, voisi kuvitella, että maailma on maalattu mustavalkoiseksi, kaikilla harmaan sävyillä.

”Jos kaikki olisi ollut toisin...”, sinä aloitat. Katseesi on nyt vakava, ajasta ja katumuksesta raskas. Minun tekisi mieli käpertyä syliisi ja suudella katumuksesi pois, mutta silloin kirkon ovella sateenvarjojensa alla päivystävät valokuvaajat saisivat hepulin. Paras odottaa, kunnes olemme kahden. *Jälkeenpäin.*

”Tiedän”, minä sanon.

Sinä nyökkäät ja tartut käteeni, ja sitten nousemme yhdessä autosta.

On aika. Haluan nostaa kädet ilmaan ja huutaa taivaalle *vihdoinkin!* – mutta se kuulostaisi mitättömältä. Tänään kaipaisimme vähän voimallisempaa sanaa, eikö totta, kultaseni?

*

Oikeastaan en ole koskaan erityisemmin pitänyt Mendelssohnin häämarssista – kappaleessa on jotain imelää ja kovaäänistä. Korkeat urkusävelet ovat aina särähtäneet korviini, saaneet minut hermostuneeksi ja herättäneet vastenmielisyyttä. Vasta tänään, omana hääpäivänäni, ymmärrän syyn, vaikka vastaus on ollut edessäni koko ajan. Vuodesta toiseen, häät toistensa jälkeen, häämarssi on saanut minut hiljaisen paniikin valtaan, koska olen uskonut, etten koskaan saisi kuulla sitä soitettavan meille. En koskaan saisi kulkea valkoisissa keskikäytävää pitkin. Onhan se vain vaatimaton tytön unelma, mutta varsinaiset häät eivät koskaan olleet minulle pääasia. Halusin sinut, kultaseni, olla sinun kokonaan enkä vain salassa. Öisin olit minun, mutta päivisin, noina pitkinä yksinäisinä päivinä, minä riuduin ikävästä. Kuljin rauhattomana edestakaisin yksinäisyydessä, katselin ulos huurtuneista ikkunoista, tuijotin mitään näkemättä kirjojen sivuja, joiden juonta en kuollaksenikaan muistanut. Tyhjät, mielettömät tunnit, jotka vain kuluivat kulumistaan, odottaen...

mitä tarkalleen? En tiennyt sitä aina itsekään. Mutta sitten tuli ilta, Villa Solbackenin ovi avautui ja sinä seisoit edessäni hymyillen kuin näkisit minut ensimmäistä kertaa. Heiluri sahasi toivon ja epätoivon väliä uudelleen ja uudelleen, vaikka kaikesta huolimatta toivoa oli – ja kenties nimenomaan toivo sai minut jaksamaan.

Kun vain tietäisin määräajan, varman päätöspäivän, muistan joskus ajatelleeni. Mutta jos joku kaikkitietävä tulevaisuudesta olisi ilmestynyt kotiini Lontooseen syksyllä 1943 ja sanonut: ”Lilian Craig, eräänä päivänä sinä kyllä menet naimisiin rakastamasi miehen kanssa, mutta vasta kun olette vanhoja ja harmaita. Armon vuonna 1976, kun olet ehtinyt täyttää kuusikymmentäyksi, Lilian, kolmekymmentäkolme vuotta ensitapaamisenne jälkeen, hääkellot viimeinkin soivat teille kahdelle” – mitä minä silloin olisin tehnyt? Olisinko voinut elää tiedon kanssa? Olisinko todella?

Nyt minun ei tarvitse miettiä vastausta, sillä se on saapunut, päivä jonka pelkäsin jäävän koittamatta. Seisomme vihdoin kirkon edessä sateenvarjon alle kyyristyneinä ja odotamme sisäänpääsyä.

”Näytämme ihan hääparin ylpeiltä vanhemmilta”, sinä sanot ja kohennat takkisi kaulusta.

”Vanhemmilta?” minä puolestani heitän. ”Tarkoitat varmaan isovanhempia?”

Sinä naurat minulle, aivan kuten tiesinkin sinun tekevän, mutta se ei vähennä lausahduksen todenmukaisuutta. Olen varma, että toisessa maassa ja toisissa

olosuhteissa meitä olisi luultu hääparin ylpeiksi, iäkkäiksi omaisiksi. Häävieraiksi olisimme kenties hieman ylipukeutuneita – minulla on vaaleansininen silkkileninki ja sinulla takki, jossa näytät yhtä tyylikkäältä kuin ensitapaamisellamme. Morsiuskimpun kielot tuoksuvat huumaavasti. Hiuksesi eivät ole enää tummat, mutta eivät ole minunkaan.

Juuri kun olemme astumassa kirkkoon, tasainen kevyt ropina muuttuu kaatosateeksi. Suuret kylmät pisarat putoilevat levottomalta joulukuun taivaalta. Sateenvarjon alla kasvosi ovat aivan lähellä omiani, kun sade rummuttaa yllämme kiihkeästi ja rytmikkäästi kuin sydäntemme lyönnit. Hetken tuntuu houkuttelevalta jäädä, viipyä kahden pienessä ja intiimissä piirissämme, joka pian muuttuisi joksikin suuremmaksi (huomattavasti suuremmaksi), mutta hääkellot jatkavat sointiaan, kaikuvat yhä kovempina sateen ropinassa ja kirkon sisältä kantautuvassa toiveikkaassa puheensorinassa.

”Kai tiedät, että sade hääpäivänä tuo onnea?” lausun vasten lämmintä ryppyistä poskeasi.

Sinä naurat ja vedät minut lähellesi, enkä enää kuule sadetta. Kuulen vain äänesi, joka kuiskaa: ”Nyt on aika. Vihdoinkin, kultaseni.”

Sitten kuulen, miten urut alkavat soittaa Mendelssohnin häämarssia, ja kyyneleet sumentavat katseeni. Kuljemme keskikäytävää tiiviisti rinnakkain, hitaasti ja arvokkaasti, sillä nyt meillä on varaa viipyillä vielä hetki. Kuuntelen musiikkia ja kuulen sen sellaisena kuin se

mielestäni tulisi kuulla, miltä se on luultavasti kuulostanut teille muille kaiken aikaa. Teille, jotka voitte mennä naimisiin silloin kun haluatte, joiden ei tarvitse odottaa, joiden vihkiäisiä olen vuosikaudet kärsivällisesti todistanut maltilliset kyyneleet silmissäni ja keho levottomasti kihelmöiden. Jotkut teistä ehkä ymmärsivätkin, etteivät ne aina olleet vain onnenkyyneliä, mutta enää sillä ei ole väliä. Sillä nyt minä vihdoin kuulen sen, kirkkaasti ja selkeästi.

Nyt kuulen, että se on ilosanoma.

Osa 1

Saban kuningatar

Lontoo 1943

1

Oli lähellä, etten mennyt Les Ambassadeurs Clubille sinä iltana. Näin jälkeenpäin se tuntuu mahdottomalta, sietämättömältä – elämä ilman sinua. Mutta tuona lämpimänä loppukesän iltana 1943 olin väsynyt työskenneltyäni radiotehtaalla koko päivän. Jalkani olivat turvonneet lämmössä vähintään kaksi kokoa suuremmiksi, ja kaiken kukkuraksi päätäni alkoi särkeä. Kun oikaisin puiston läpi vartin yli kuusi ja kiiruhdin Ennismore Gardensin vanhaa tallikorttelia kohti, meluisat cocktailjuhlat eivät varsinaisesti olleet ensimmäinen ajatukseni. Pikemminkin kaipasin haaleaa kylpyä, uutta Agatha Christie -romaania ja jääkylmää gin & tonicia, joka ilmestyisi kylpyammeen reunalle kuin taikaiskusta.

Mutta kuka minulle drinkkejä kantaisi? Tiesin vallan hyvin, että saisin sekoitella juomani itse, niin tänään kuin muinakin iltoina, jotka päätin viettää yksin kotona Box Cottagessa.

Valehtelisin jos väittäisin, ettei ajatus saanut minua hivenen alakuloiseksi.

Pikkuinen taloni, joka sijaitsi keskellä korttelia, muistutti sokeripalaa myöhäiskesän syvässä vehreydessä. Kaivelin avainta käsilaukustani, pyyhkäisin hikisen hiussuortuvan otsaltani ja avasin ulko-oven. Seisahduin hetkeksi ja katselin ympärilleni, katselin kulunutta puulattiaa ja äidin kutomaa räsymattoa. Vaikka olin asunut Box Cottagessa jo monta vuotta, oli yhä vaikea käsittää, että *minä* asuin täällä. Joka kerta, kun astuin kynnyksen yli, sisimmässäni pirskahteli, aivan kuin olisin täyttynyt poreilevalla hiilihapolla.

Kotona, mietin itsekseni. *Olet nyt kotona.*

Potkaisin kuluneet avokkaat jaloistani ja istuuduin aavistuksen kovalle sohvalleni olohuoneeseen, jonka pöydällä lojui pinoittain kirjoja. Pimennysverhot riippuivat ikkunan molemmin puolin vaimeana muistutuksena sodan jatkuvasta läsnäolosta. Huokaisten käänsin katseeni ja nojasin värikkäisiin tyynyihin. Kun hunajainen illankajo lankesi lattialle, jahkailin itsekseni. Oikeastaan en halunnut olla yksin tänään, se ainakin oli varmaa. Tarvitsin ympärilleni ihmisiä, valoa ja ilonpitoa. Elämää – jotain muuta kuin pimennystä ja jatkuvaa ilmaiskujen uhkaa. Murenevan muurin ääntä, jota seurasi hiljaisuus. Pahinta oli hiljaisuus. Olin asunut uudessa kotikaupungissani jo useamman vuoden ja alkanut tottua jatkuvaan epätietoisuuteen. Enimmäkseen osasin pysyä rauhallisena ja jatkaa elämää kuten muutkin lontoolaiset, *keep calm and carry on,* mutten täysin enkä läheskään aina. Joskus se oli

kerta kaikkiaan mahdotonta. Tulin ajatelleeksi sotilasta, jonka taannoin näin kadulla, kun olin menossa ostamaan lounasvoileipää läheisestä kahvilasta. Sotilaalla oli yhä yllään brittiarmeijan khakiunivormu, mutta tapa, jolla hän käveli nuorukaisen kehossa hitaasti ja kompuroiden kuin vanha haavoittunut mies, sai minut ymmärtämään, että hänen aikansa rintamalla oli päättynyt, kuin myös elämä, josta hän oli unelmoinut ennen sotaa. Aivan suojatien vieressä katsahdimme toisiamme, vain pienen hetken. Ehdin silti nähdä pelon hänen silmissään.

Tai ei se pelkoa ollut. Se oli kauhua. Silkkaa kauhua.

Räpyttelin vimmatusti karistaakseni ajatuksen mielestäni. Kun se ei toiminut, lennähdin ylös sohvalta ja panin äänilevyn soimaan. Pian Frank Sinatran sametinpehmeä ääni keinui minua kohti laulaen ”Close to You” ja hyräilin mukana kaikkea muuta kuin sametinpehmeästi. Kuten aina, tuntui kuin Sinatra olisi laulanut vain minulle: lauloi siitä, miten joku oli lähellä, vaikka olikin kaukana poissa.

Pälyilin kirjoituspöydällä lojuvaa avaamatonta kirjettä. Lukuisten ulkomaan postimerkkien alla kuori näytti ohuelta, mutta saatoin silti tuntea sen painon kädessäni. Oli minun vuoroni kirjoittaa, tiesin sen, mutta en saanut aikaiseksi. Aina tuli jotain tärkeämpää.

Viipyilevin askelin kävelin ikkunan ääreen ja avasin sen, hengitin leppeää ilmaa. Puistosta kantautui ihmisääniä. Jotkut olivat kotimatkalla, toiset taas pysähtyneet piknikille hehkuvaan vihreyteen voileipien ja oluen kera.

Vaikka en tuntenut noita ihmisiä, heidän läsnäolonsa tuntui lohdulliselta. Kuin ystävällisen muukalaisen lämmin halaus silloin, kun sitä eniten tarvitsi. Olin asunut Lontoossa muillakin alueilla, mutta kun näin ensimmäistä kertaa pienen viehättävän talon Knightsbridgessä aivan lähellä puistoa, joka oli kuin yllättävä keidas keskellä savusumuista Lontoota – silloin tiesin, että täällä minun kuuluu asua. Täällä saattoi kuvitella toisenlaisen Lontoon vailla sotaa tai säännöstelyä. Sen Lontoon, josta olin unelmoinut, kun istuin huoneessani Swanseassa ja kaipasin kauas.

Sellaisen Lontoon, jonka saattoi löytää Les Ambassadeurs Clubilta Mayfairista, jossa monta hyvää ystävää odotti minua.

Box Cottagen asunto oli onnenpotku, mutta eihän se ollut vain minun kotini. Vuokran maksoi Ivan, tai tarkalleen ottaen brittien armeija. Koetin olla miettimättä liikaa koko järjestelyä.

Miksi, Lilian? Äitini ääni kaikui kallossani terävänä ja kiistattomana. Walesin englannin erikoinen intonaatio sai minut aina ajattelemaan vihreitä kukkuloita ja sateenharmaita taivaita. *Mikset halua ajatella sitä? Hän on sinun aviomiehesi ja sinä olet hänen vaimonsa. Avioparina jaatte koko omaisuutenne, ei siinä ole mitään outoa. Ellet sitten...*

Ei. Vaimensin kuolleen äitini äänen kuin ikkunan, jolla suljettiin kylmät tuulet ulos. Puistossa kaikui nuoren tytön heleä nauru, ja minut täytti merkillinen ilon ja surun yhdistelmä. Ilta oli todella kaunis, liian kaunis

kotona vietettäväksi. Tällaisia kesäiltoja kaipasi silloin, kun marraskuun sateet tulvivat kaduilla eikä edes kaksi kuumavesipulloa riittänyt pitämään kylmyyttä loitolla luista ja ytimistä...

Nyökkäsin kuin päätöksen tehneenä, kävelin levysoittimen luo ja vaihdoin Sinatran Fats Walleriin. Hyräilin mukaansatempaavan musiikin tahdissa. Kotvan kuluttua, kun olin maalannut huuleni punaisiksi, rajannut silmäni ja hellävaraisesti harjannut kiharat hiukseni, kohtasin katseeni peilissä ja tunsin taas olevani oma itseni.

”Siinähän sinä olet, Lilian”, sanoin ja hymyilin peilikuvalleni. *There you are.*

2

Päätin kävellä Mayfairiin taksikyytiin tuhlaamisen sijaan – matka ei ollut erityisen pitkä, jos oikaisi Hyde Parkin poikki. Jalkojani aristi yhä, ja parhaimmissa korkokengissäni ne muuttuisivat pian hehkuviksi hiiliksi. Päänsärky ei liioin ollut kaikonnut, mutta se oli helpompaa jättää huomiotta, kun silmissä kimmelsi lempeän kultainen ilta-aurinko ja ympärillä levittäytyi loppukesän vihreys. Sinne tänne valtaviin puunrunkoihin oli kiinnitetty mainoksia, jollaisia näki kaikkialla Lontoossa. Lyhyet iskulauseet olivat tekopirteitä, mutta niissä oli pimeyttä, jota värikkäät kuvat eivät kyenneet hälventämään.

> SAMMUTA VALOT! VÄHEMMÄN VALOA –
> ENEMMÄN LENTOKONEITA.

> OMIA KASVIKSIA VUODEN YMPÄRI... KUOKI
> ITSESI VOITTOON!

Ne olivat melkein yhtä värikkäitä kuin mainokset, joissa esiinnyin tultuani Lontooseen, mietin ja kiihdytin tahtia pehmeäksi tallatulla polulla. Mallikeikat olivat luonnollisesti vähentyneet roimasti Lontoon pommitusten myötä. Kenellä oli varaa meikkeihin ja kalliisiin nailonsukkiin, kun koko tienoo oli raunioina saksalaisten tuhotöiden jäljiltä? Agenttini vakuutteli, että ”tavalliset ihmiset” tarvitsivat kauneutta ja glamouria kovina aikoina entistäkin enemmän, mutta se ei varsinaisesti näkynyt toimeksiannoissa. Voi miten inhosinkaan, kun joku puhui ”tavallisista ihmisistä”! Olin kiitollinen työstäni tehtaalla, missä minä ja kollegani valmistimme sodassa käytettäviä radiolaitteistoja. Siitä ei paljoa käteen jäänyt, mutta oli se sentään jotain – ja saihan siinä päivät kulumaan.

Viimeisen pätkän Hyde Parkin läpi kävelin niin nopeasti kuin hikoilematta kykenin. Vilkaisin nopeasti mustaa mekkoani, helminauhaani ja avokkaitani. Mietin, kuinka moni muu Les Ambassadeurs Clubin asiakas saapui mieluummin kävellen kuin taksilla. Ystävät varmaan jo ihmettelivät, mihin olin joutunut.

Hyde Parkin porttien ulkopuolella Mayfairin hienostuneet kivirakennukset hohtivat auringonvalossa kuin kultaiset kudelmat. Taivas oli juuri niin syvän sininen kuin se saattoi elokuun lopussa olla, juuri ennen kuin kesä väistyi syksyn tieltä. Avoimesta ikkunasta leppeään iltaan leijaili Vera Lynnin ”We'll Meet Again”. Sitä soitettiin kaikkialla koko sodan ajan, mutta erityisesti noina kuukausina.

Historiallista romantiikkaa 1940-luvun kuninkaallisista

Lontoossa keskellä sodan kuohuja kaivostyöläisen tytär Lilian Craig tapaa miehen, joka tulee muuttamaan hänen koko elämänsä kulun. Kun yhteiset ystävät esittelevät miehen ”Ruotsin prinssi Bertiliksi”, Lilian vastaa, että siinä tapauksessa hän on Saban kuningatar. Se on alku yhdelle aikamme kestävimmistä rakkaustarinoista.

Kultaseni perustuu tositapahtumiin ja kertoo Ruotsin prinssi Bertilin ja Lilian Craigin kielletystä ja väsymättömästä rakkaudesta. Samalla se on tarina toivosta, odotuksesta ja velvollisuuksista sekä rohkeudesta vastustaa normeja ja seurata sydämensä ääntä.

Rakkautta hovissa -sarjan ensimmäinen osa *Kultaseni* on täysosuma The Crownin ja Bridgertonin faneille ja täydellistä luettavaa historiallisen romantiikan ystäville. Sarjan käännösoikeudet on myyty useisiin maihin, ja toinen osa julkaistaan suomeksi keväällä 2027.

84.2
www.docendo.fi

MIX
Paperi | Tukee vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394
www.fsc.org

DOCENDO

ISBN 978-952-850-539-6
9 789528 505396